

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 บทสรุป

จากนโยบายและมาตรการระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ตลอดจนแนวโน้มของแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8 นั้น ได้มุ่งเน้นการเร่งผลิตและพัฒนากำลังคนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศด้านอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยได้สนับสนุนให้องค์กรธุรกิจเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน และเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาดังกล่าว การสำรวจแนวโน้มการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดภาคเหนือตอนบนจึงถูกกำหนดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจมาใช้วางแผนพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาขององค์กรธุรกิจเอกชน โดยเฉพาะบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ซีทีจำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือวิกรู๊ปที่มีโครงการจะจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาดังกล่าว

การสำรวจแนวโน้มการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดภาคเหนือตอนบนได้ดำเนินการโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ ซึ่งเริ่มสำรวจระหว่างวันที่ 18 สิงหาคม - 15 กันยายน 2538 ใน 4 จังหวัดภาคเหนือตอนบน คือ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแพร่ โดยมุ่งสำรวจกลุ่มประชากรตัวอย่าง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้ปกครอง ผู้บริหาร และครูแนะแนว การสำรวจครั้งนี้ได้ส่งแบบสำรวจออกไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 4 จังหวัด โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 400 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 369 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.25 ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 400 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 332 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.0 และผู้บริหาร - ครูแนะแนวจำนวน 40 ชุด ได้รับคืนมาจำนวน 30 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.0

การสำรวจแนวโน้มการศึกษาดังกล่าวสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 มีความต้องการศึกษาต่อในสายวิชาชีพ และมากกว่าร้อยละ 75 มีความสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่จะจัดตั้งใหม่

2. สาขาวิชาที่นักเรียนดังกล่าวมีความสนใจจะเรียนมากที่สุดคือ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ รองลงมาคือสาขาพาณิชยกรรม สาขาช่างยนต์ และสาขาอิเล็กทรอนิกส์ ตามลำดับ โดยให้เหตุผลว่ามีโอกาสก้าวหน้าในสายวิชาชีพและหางานได้ง่าย ทั้งนี้ในความคิดเห็นของนักเรียนแล้วเห็นว่าผู้ปกครอง เห็นด้วยที่จะให้มีการศึกษาในสายอาชีพที่ตนเลือก

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถานศึกษาในสายอาชีพของนักเรียนนั้น ส่วนใหญ่คือคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน รองลงมาคืออุปกรณ์และเครื่องมือในการเรียนการสอน ตลอดจนที่ตั้งของสถานศึกษา ส่วนชื่อเสียงของสถาบันมีผลต่อการเลือกสถานศึกษาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

4. ในด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนนั้น ปรากฏว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด และสามารถที่จะส่งเสียให้นักเรียนทำการศึกษาตลอดจนจบหลักสูตรได้

5. ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะให้บุตรหลานของคนศึกษาต่อวิชาชีพสาขาพาณิชย์กรรมมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาช่างยนต์ และสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับ ทั้งนี้ในการตัดสินใจให้บุตรหลานเลือกเรียนสาขาใดนั้น ได้มีการปรึกษารือระหว่างผู้ปกครองและบุตรหลานของตนเอง

6. ผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูแนะแนว ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคือของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งพบว่ามี การเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้สาขาวิชาคอมพิวเตอร์จะเป็นสาขาที่นักเรียนให้ความสนใจเข้าศึกษามากที่สุด รองลงมาคือสาขาพาณิชย์กรรมสาขาการบัญชี สาขาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สาขาไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ สาขาการเกษตร และการตลาด ตามลำดับ ส่วนสาขาอื่น ๆ นั้นก็มีความสนใจเช่นเดียวกันแต่เป็นสัดส่วนที่น้อย

7. ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพบว่า แนวโน้มในอนาคตของโรงเรียนอาชีวศึกษาที่จะเปิดสอนนั้นควรมีลักษณะดังนี้

7.1 อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีประสบการณ์ มีความรู้ มีประสิทธิภาพ และมีคุณธรรมโดยตรงในสาขาวิชาที่เปิดสอนนั้น

7.2 หลักสูตรที่เปิดสอนควรสอดคล้องกับท้องถิ่นและมีหลากหลายสาขาวิชาให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งหลักสูตรที่จะเปิดต้องมีความทันสมัยและมีหลักประกันว่านักเรียนที่จบออกมาแล้วจะต้องมีงานทำอย่างแน่นอน

7.3 อุปกรณ์เครื่องมือและสื่อในการเรียนการสอนจะต้องมีความทันสมัยและเหมาะสมกับหลักสูตรอยู่เสมอ

7.4 อาคารสถานที่จะต้องมีบรรยากาศร่มรื่นและต้องสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมือนกับบ้านเพื่อลดปัญหาวัยรุ่น

7.5 การประชาสัมพันธ์จะต้องเน้นให้มากขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียน

4.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการสำรวจแนวโน้มการศึกษาคือระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดภาคเหนือตอนบน มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการบริหารงานในอนาคตดังนี้

1. สาขาวิชาที่ควรที่จะเปิดในอนาคตนั้นควรจะให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 8 ในส่วนของการพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อผลการสร้างงานและการรองรับของตลาดแรงงาน

2. สาขาวิชาที่เป็นข้อเสนอแนะจากการสำรวจในกลุ่มโรงเรียนตัวอย่างอันดับ 1 ได้แก่ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่ พาณิชยกรรม สาขาวิชาช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาช่างกลโรงงาน

3. ข้อมูลจากการสำรวจพบว่าอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอน ได้เป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดคุณภาพของนักเรียนที่จบสายอาชีวศึกษา ดังนั้นจึงควรเน้นให้อุปกรณ์เครื่องมือดังกล่าวมีความทันสมัยและเหมาะสมกับหลักสูตรอยู่เสมอ

*****

PAYAP UNIVERSITY